

Fővárosi Ítéltábla

Az ügy száma: 1.Pf.20.329/2021/4.

A felperes: felperes, felperes címe

A felperes képviselője: Dr. Czeglédy és Társai Ügyvédi Iroda, ügyvéd címe¹

Az alperes: I.r. alperes, alperes címe, I. rendű,

II.r. alperes, alperes címe, II. rendű

Az alperesek képviselője: Dr. Kovács Loránd Ügyvédi Iroda, ügyvéd címe²

A per tárgya: sajtó-helyreigazítás

Az elsőfokú bíróság: Fővárosi Törvényszék

A fellebbezéssel támadott határozat száma: 18.P.23.700/2020/6.

í t é l e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú ítélet nem fellebbezett részét nem érinti, fellebbezett rendelkezéseit helybenhagyja.

Kötelezi a II. rendű alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 7.620 (hétézer-hatszázhusz) forint másodfokú perköltséget, és az államnak, az állami adó- és vámhatóság felhívásában megjelölt módon, határidőben és számlára 48.000 (negyvennyolcezer) forint fellebbezési illetéket.

Az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

I n d o k o l á s

[1] Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás szerint az I. rendű alperes által szerkesztett, a II. rendű alperes kiadásában megjelenő portál internetes sajtótermékben 2020. november 24-én „cikk címe” címmel cikk jelent meg, amely beszámolt egyrészt személynek¹ a települési¹ és a települési² önkormányzatokban betöltött tisztségeiről, másrészt pedig a képviselő-testületek ellenzéki frakcióiban végbement változásokról.

[2] A cikkben az alábbi közlések szerepelnek:

[3] „Megvizsgáltuk, hogyan nyert teret mindkét városban személy¹.

[4] személy¹, a felperes volt tagja településen¹ és településen² is bevételekre tett szert, amíg személy² pártú¹ polgármester ki nem tette településről¹ a szűrét (...) személy¹ településen² önkormányzati képviselő, 2019-ben a felperes színeiben indult a választáson. Igaz 2016-ban még a párt² tagjaként írta alá személlyel⁵ együtt a zéró korrupció nyilatkozatot, de 2019-ben már a párt⁷ tagja, és képviselővé választása után az ellenzéki koalíció frakcióvezetője lett. Aztán mintegy négy hónappal a választások után, 2020 februárjában kilépett a felperesből, és az ellenzéki frakcióból, – egyben lemondott annak vezetéséről is – ezzel három részre szakítva a települési² ellenzéket. Jelenleg ifjúságvédelmi és drogrevenenciós tanácsnoki tisztséget tölt be településen², havi negyedmillió forintért. (...) Érdemes áttekinteni a felperesék nyomulását a térségben. személy¹ 2020 februárjában

kilépett a felperesből, ellehetetlenítve ezzel településen² az ellenzéki összefogást”. A felperes 2020. december 11. napján kézbesített helyreigazítási kérelmét az I. rendű alperes nem tette közzé.

[5] A felperes keresetében kérte, hogy a bíróság kötelezze az I. rendű alperest az alábbi helyreigazító közlemény közzétételére:

[6] „2020. november 24. napján a portál online felületünkön közzétett »cikk címe« című online cikkünkben valótlanul állítottuk, hogy személy¹ a felperes tagja volt, továbbá valótlanul állítottuk, hogy kilépett a felperesből, ugyanis ezzel szemben a valóság az, hogy személy¹ soha nem volt a felperes tagja, valamint valótlanul állítottuk, hogy személy¹ 2019-ben a felperes színeiben indult az önkormányzati választáson, ugyanis személy¹ jelölő szervezete településen² a felperes-párt³-párt⁴-párt⁶-párt¹-párt⁵-párt² volt”. A II. rendű alperessel szemben perköltség igényt támasztott.

[7] Keresetét a sajtószabadságról és a médiatartalmak alapvető szabályairól szóló 2010. évi CIV. törvény (a továbbiakban: Smtv.) 12. §-ára és a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 496. § (1) bekezdésére alapította.

[8] A felperes szerint mindhárom sérelmezett közlés valótlan, személy¹ soha nem volt a felperes tagja, így értelemszerűen a pártból sem léphetett ki. A sajtóhírben az I. rendű alperes egy további cikkre hivatkozott, amely szerint személy¹ a képviselő-testület ellenzéki frakciójából, a „frakció neve²” frakcióból lépett ki, valamint hogy a 2019. évi önkormányzati választásokon személy¹ a felperes-párt³-párt⁴-párt¹-párt⁵-párt²-párt⁶ színeiben került be a képviselő-testületbe. Álláspontja szerint az I. rendű alperes valótlan közlései nem tekinthetők lényegtelen tévedésnek.

[9] Az alperes ellenkérelme a kereset elutasítására és a felperes perköltségben marasztalására irányult. személynek¹ a felperesnél fennállt tagságával kapcsolatban nem ajánlott fel bizonyítást. Azzal védekezett, hogy a cikk mondanivalója szempontjából a tagság és a kilépés megemlítése lényegtelen tévedésnek minősül. A felperes nem vitatta azt az állítást, hogy településen¹ és településen² „nyomult”, a cikk pedig ennek az alátámasztására sorolt fel érveket. Esetleges marasztalása esetére a valóság közlésének mellőzését kérte egyrészt azért, mert megítélése szerint annak a helyreigazítás szempontjából nincs jelentősége, másrészt pedig azért, mert a felperes nem bizonyította a valóságot. A harmadik sérelmezett közléssel kapcsolatban utalt arra, hogy személy¹ egy olyan választási szövetség színeiben indult, amelynek vezetője a felperes volt, hiszen az ő neve szerepel elsőként a szövetség tagjainak felsorolása során.

[10] Az elsőfokú bíróság kötelezte az I. rendű alperest, hogy 5 napon belül az általa szerkesztett portál internetes sajtótermékben önálló hírként a főoldaltól 24 órán keresztül a „Helyreigazítás a »cikk címe« című cikk miatt” címről elérhetően, továbbá mindaddig, míg a cikk is elérhető, de legalább 30 napig a „cikk címe” című cikk címe alatt, a szöveg felett tegye közzé az alábbi közleményt: „Helyreigazítás: A 2020. november 24. napján megjelent »cikk címe« című cikkünkben valótlanul állítottuk, hogy személy¹ a felperes tagja volt, illetve hogy kilépett a felperesből. Ezzel szemben a valóság az, hogy személy¹ soha nem volt a felperes tagja. Valótlanul állítottuk továbbá, hogy személy¹ 2019-ben a felperes színeiben indult az önkormányzati választásokon, ugyanis személy¹ jelölő szervezete a felperes-párt³-párt⁴-párt¹-párt⁵-párt²-párt⁶ volt”. Kötelezte a II. rendű alperest a felperes javára 48.000 forint perköltség, az állam javára 36.000 forint feljegyzett kereseti illeték megfizetésére.

[11] Határozatában az ügy eldöntésénél releváns jogszabályok körében az Smtv. 12. § (1) és (2) bekezdését, a Pp. 495. § (1)-(2) bekezdését és a 496. § (1) bekezdését idézte.

[12] Megállapította, hogy a sérelmezett mindhárom közlés (személy¹ a felperes tagja volt, kilépett a pártból, a felperes színeiben indult az önkormányzati választásokon)

tényállítást, amelyek valóságát az „alperes” (helyesen: I. rendű alperes) nem bizonyította. A PK 12. számú állásfoglalás szerinti értelmezési iránymutatást elvégezve arra a következtetésre jutott, hogy a cikk tartalmi elemzése alapján a felperes tagságra vonatkozó állítás nem tekinthető lényegtelen tévedésnek és az I. rendű alperes az első két tényállítás valóságának bizonyítását meg sem kísérelte. A harmadik sérelmezett közlésnek azt az értelmezést tulajdonította, hogy személyt a felperes jelölésére tekintettel támogatta a választási szövetségben részt vevő többi párt. Ez a tényállítás azonban bizonyítatlan maradt, ezért az ügy eldöntésénél valótlannak kellett tekinteni.

[13] Az elsőfokú bíróság a keresetnek helyt adó ítéletében a helyreigazító közlemény körében a felperes által indítványozott valóság közlését is elrendelte, mert úgy ítélte meg, hogy a helyreigazítás célját – a való tények teljes körű megismerését – így tölti be.

[14] A perköltségről a Pp. 83. § (1) bekezdésére és 499. § (1) bekezdésére figyelemmel rendelkezett, a le nem rótt 36.000 forint kereseti illeték állam javára történő megfizetésére a II. rendű alperest a Pp. 83. § (1) bekezdése, valamint a 30/2017. (XII. 27.) IM rendelet 3. § (2) bekezdése alapján kötelezte.

[15] Az elsőfokú bíróság ítélete ellen az I. és II. rendű alperes közös fellebbezést nyújtott be, annak tartalma alapján azonban jogorvoslati kérelme csak az I. rendű alperesnek volt. Kérte a helyreigazító közlemény szövegéből a valóságközlésre vonatkozó rész [„(e)zzel szemben a valóság az, hogy személyt soha nem volt a felperes tagja”], valamint a harmadik közlés helyreigazításának mellőzését [„(v)alótlannul állítottuk továbbá, hogy személyt 2019-ben a felperes színeiben indult az önkormányzati választásokon, ugyanis személyt jelölő szervezete a felperes-párt3-párt4-párt1-párt5-párt2-párt6 volt”].

[16] A másodfokú bíróság által gyakorolni kért felülbírálati jogkört a Pp. 369. § (3) bekezdés c) és d) pontjaiban jelölte meg.

[17] A valóság közlésére irányuló kérelmet ezért tartotta megalapozatlannak, mert álláspontja szerint annak közzététele, hogy mely tényállítások voltak valótlanak, önmagában betölti a helyreigazítás funkcióját. A felperes nem bizonyította a valós tényként közzétenni kért tényállítást valóságát, ezért a bíróság döntésében túlterjeszkedett az ítélt dolog körébe sorolható tény- és jogkérdéseken.

[18] A harmadik sérelmezett közlésre vonatkozó döntés pedig okszerűtlen, mert a cikk olvasóinak szemszögéből a jelölők száma és azon belüli pártkötődése között nincs különbség.

[19] A felperes fellebbezési ellenkérelme az elsőfokú ítélet helybenhagyására és „az alperes” (helyesen: II. rendű alperes) perköltségben marasztalására irányult.

[20] A valóság közzétételére vonatkozó döntést szükségesnek tartotta az olvasók egyértelmű, teljes körű tájékoztatásához. A cikkben foglaltak valóságát az I. rendű alperesnek kellett volna bizonyítania, nemleges tény bizonyítása nem volt elvárható a felperestől. A fellebbezésben sérelmezett harmadik helyreigazítandó kijelentésre vonatkozó álláspontja az elsőfokú eljárásban előadott és az elsőfokú bíróság által elfogadott érvein alapult.

[21] A fellebbezés alaptalan.

[22] Fellebbezés hiányában – a Pp. 358. § (5) bekezdése szerint – jogerőre emelkedett az elsőfokú bíróság ítéletének helyreigazításra kötelező rendelkezése, valamint az elsőfokú ítéletben meghatározott helyreigazító közleménynek a helyreigazítás megjelenítésének módjára, időtartamára vonatkozó rendelkezése. Jogerőssé vált továbbá az első és második közlés valótlanságának helyreigazításáról szóló döntés. A másodfokú bíróságnak ezért a harmadik közlésről és a valóság közléséről hozott ítéleti rendelkezés anyagi jognak megfelelőségét kellett felülbírálnia a fellebbezésben és az ellenkérelemben foglalt jogi érvek korlátai között.

[23] Az I. rendű alperes fellebbezésében nem indokolta meg a Pp. 369. § (3) bekezdés d) pontján alapuló felülbírálati jogkör gyakorlásának feltételeire vonatkozó álláspontját. A rendelkezés alkalmazására alapul szolgáló peradat, a határozat anyagi jogi alapja és az érdemi döntés tekintetében a másodfokú bíróság megítélése szerint hiányzik. Erre a tényre és a fellebbezés indokaira figyelemmel a felülbírálati jogkör arra szorítkozott, hogy az elsőfokú bíróságtól eltérő jogi következtetésnek, a megállapított tények másként minősítésének van-e helye.

[24] A sajtó-helyreigazítás jogintézménye kettős célt szolgál: egyrészt biztosítja a közönség tájékozódáshoz fűződő jogát, másrészt a valótlan közleményben szereplő fél jóhírnevének védelmét. Az Smtv. 12. § (1) bekezdése értelmében a helyreigazító közleményből ki kell tűnnie, hogy a közlés mely tényállítását valótlan, illetve megalapozatlan, mely tényeket tüntet fel hamis színben és ehhez képest melyek a való tények.

[25] A PK 14. számú állásfoglalás értelmében a sajtóközlemény vitatott tényállításainak valóságát a sajtószerző köteles bizonyítani. A perben a felek egyike sem hivatkozott arra, hogy a cikkben sérelmezett közlések nem tényállításnak, hanem értékítéletnek tekintendők. Vita közöttük a tekintetben volt, hogy melyiküket terheli a tényállítás valóságának bizonyítása. A perben vitás tény (személyl a felperes tagja volt, majd kilépett a pártból) az alpereseknek kellett bizonyítania. Az I. rendű alperes azonban fellebbezésében csak az elsőfokú eljárás során előadott álláspontját ismételte meg. Az elsőfokú bíróság helyesen mutatott rá arra, hogy a felperes a jelen ügyben értékelhető körülmények alapján nem kötelezhető a nemleges tény bizonyítására.

[26] A kifogásolt cikkben az I. rendű alperes állításának (személyl a felperes tagja volt, onnan 2020 februárjában kilépett) helyreigazítását a pert megelőző előzetes eljárásban megtagadta – azaz álláspontja szerint a közölt tények a valóságnak megfeleltek –, a peres eljárásban azonban már úgy nyilatkozott, hogy a fenti tény bizonyítani nem tudja. Az elsőfokú bíróság – felismerve, hogy a valóság bizonyításának objektív akadálya nem volt, helytálló következtetést levonva értékelte a bizonyítás elmaradását az I. rendű alperes terhére.

[27] Az Smtv. 12. § (1) bekezdés a felperes rendelkezési jogába tartozó körülményként értékeli, hogy a cikk kifogásolt közlései körében milyen való tények közzétételét kéri. E jogszabályi felhatalmazás mindaddig megilleti, amíg a helyreigazító közlemény a valóságot illetően nem válik megtévesztővé és nem szakad el a valótlan tény helyreigazításától. A jelen ügyben a közölni rendelt való tény alkalmas arra, hogy a cikk félreérthető közléseinek tartalmát egyértelműen tisztázza. Nem mutat túl a valótlan ténnyel szembeni való tény körén, hanem abból közvetlenül következik. További, a való tény megszorító értelmezését kiváltó peradat közlése (például meghatározott időszakban vagy más jellemzővel fennálló tagság) az I. rendű alperes bizonyítási érdeke lett volna, ő azonban erre vonatkozó tény sem adott elő, ilyen körülményre nem hivatkozott. A valóság közlésének elrendelése tehát sem anyagi, sem eljárási jogi szempontból nem volt alappal kifogásolható, az elsőfokú bíróság döntése a jogszabályoknak megfelel.

[28] A fellebbezés további részében kifejtett jogi érvek sem voltak alkalmasak az elsőfokú ítélet részbeni megváltoztatására. A sajtóközleményt a maga egészében vizsgálva, a kifogásolt közlést valóságos tartalma szerint értékelve, az összetartozó részeket összefüggésükben is értelmezve az elsőfokú bíróság helyes értelmezést fűzött a harmadik kijelentéshez. A cikkből az következik, hogy személyl a felperes jelölte és erre tekintettel támogatta őt a választási szövetségben részt vevő többi párt is. Ez az értelmezés azonban a perben nem vált bizonyítottá. A helyi önkormányzati képviselők és polgármesterek választásán jelölő szervezet a civil szervezetek bírósági nyilvántartásában jogerősen szereplő párt, valamint egyesület lehet. Nincs törvényi akadálya annak, hogy több párt vagy egyesület közösen állítson jelöltet, amely esetben valamennyiüket fel kell tüntetni a jelölő szervezet

elnevezésében. Ebben az esetben a választási szövetség tagjai valamennyien, együttesen szerepelnek a jelölő szervezetek között, egy párt „színeiben” indulás azonban egyértelműen mást jelent; nevezetesen egy konkrét párt jelöltjeként indulást.

[29] Mindezekre tekintettel az elsőfokú bíróság helyesen, az Smtv. 12. § (1) bekezdés értelmezési tartományában maradva határozta meg a helyreigazító közlemény tartalmát.

[30] A kifejtett indokok alapján a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének fellebbezett részét a Pp. 383. § (2) bekezdése szerint helybenhagyta. A perköltség tekintetében teljesítőképes II. rendű alperest terheli a felperes jogi képviselőjének járó munkadíj és a fellebbezési illeték összegének megtérítésére vonatkozó jogszabályi kötelezettség.

[31] A felperes fellebbezési ellenkérelme mellékleteként költségjegyzéket csatolt, amelyen a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (3) és (5) bekezdése szerinti, 6.000 forint + áfa összeget tüntetett fel, a másodfokú bíróság ennek megfelelően állapította meg a felperesnek járó ügyvédi munkadíj összegét. A le nem rótt fellebbezési illeték megfizetésére a II. rendű alperest a Pp. 101. § (1) bekezdése, a 102. § (1) bekezdése és a 30/2017. (XII. 27.) IM rendelet 3. § (2) bekezdése alapján kötelezte.

Budapest, 2021. június 15.

Véghné dr. Szabó Zsuzsanna s.k.
a tanács elnöke

dr. Kovács Helga s.k.
előadó bíró

dr. Tóth Gabriella s.k.
bíró